

БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ АД

Счетоводна политика политика и обяснителни бележки към неаудитиран счетоводен отчет за периода, приключващ на 30.09.2012

Счетоводна политика

Счетоводната политика на Българска банка за развитие АД е разработена в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, българското законодателство и вътрешните правила на банката.

Финансови инструменти

Банката класифицира своите финансови активи в следните категории: "кредити и вземания", "активи на разположение за продажба", "активи държани за търгуване" и "активи държани до падеж". Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на банката към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно Банката признава в отчета си за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване - датата, на която се е обвързала (поела е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на активите за търгуване

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Банката, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и тя е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго лице. Ако банката продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, тя продължава да признава актива в отчета си за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Тази група финансови активи включва: парични средства по разплащателни сметки и депозити при Централната банка; вземания по депозити от банки; предоставени кредити на банки; кредити и аванси на клиенти; и други вземания. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, и намалена с направена обезценка. Лихвеният доход по кредитите и вземанията се признава на база ефективна лихва.

Кредитите и авансите, които първоначално са възникнали в отчета за финансовото състояние, се признават при фактическото отпускане на средствата или предоставяне на друг финансов

или нефинансов актив на кредитополучателите и първоначално се оценяват по справедлива стойност - стойността на предоставените парични средства и/или други активи, вкл. преките разходи по операцията.

Финансови активи държани до падеж

Финансови активи държани до падеж са такива недеривативни финансови активи, които представляват дългови ценни книжа, с фиксирани или определяеми плащания и фиксирани матуритетни дати, спрямо които банката при тяхното придобиване има положително намерение и възможност да държи до настъпването на падежа им. Тези активи се оценяват първоначално по тяхната цена на придобиване, а последващо - по амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с обезценка, ако има такава.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група на финансови активи.

Банката класифицира като финансови активи на разположение за продажба дългови ценни книжа и направени инвестиции в акции от капитала на други предприятия, когато намерението е тези ценни книжа да се държат за неопределен период от време и същите могат да бъдат продавани при необходимост от ликвидни средства или при съществени промени в доходността или цената им.

Първоначално ценните книжа се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията. В следствие те се оценяват по справедлива стойност. В случаите, когато финансовите инструменти представляват инвестиции в капитала на дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят подходящи данни, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи, те се отчитат последващо по цена на придобиване.

Нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промени в справедливата стойност на ценните книжа, класифицирани в групата "на разположение за продажба", се признават първоначално като "друг компонент на всеобхватния доход" в отчета за всеобхватния доход за годината, респ. в отделен компонент, "резерв по финансови активи на разположение за продажба", на собствения капитал в отчета за промените в собствения капитал - докато съответният финансов актив бъде продаден, взет или изведен по някакъв друг начин или докато бъде определен като трайно обезценен, когато натрупаните печалби или загуби, включени като друг компонент от отчета за всеобхватния доход, и респ. в собствения капитал, се прехвърлят и признават в отчета за всеобхватния доход, но към текущата печалба или загуба за годината.

През периода на държане на дълговите инструменти класифицирани „на разположение за продажба“ банката признава приходи от лихви, чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

Дивиденди по акции, класифицирани като финансови активи „на разположение за продажба“, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "други доходи", когато се установи, че банката е придобила правото върху тези дивиденди.

Финансови активи държани за търгуване

Финансовите активи, както и всички деривативи (освен тези, посочени като хеджиращи инструменти) се класифицират като държани за търгуване, когато са придобити, или с намерението за реализиране на печалба от краткосрочни колебания в цените или в дилърски марж, или с цел реализиране на печалба от продажби в кратки срокове. Тези финансови инструменти първоначално се признават и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Последващите оценки се извършват въз основа на пазарни котировки. Всички реализирани печалби от операции, както и печалби или загуби от последващи оценки се включват в отчета за доходите.

Деривативите са финансови инструменти:

- чиято стойност се променя в отговор на промени в лихвен процент, цена на ценна книга, цена на стока, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;
- които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове договори, които реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;
- които са платими на бъдеща дата.

Когато при сключване на конкретна деривативна сделка Банката определя конкретна позиция за хеджирана и са изпълнени всички изисквания на счетоводните стандарти, съответния дериватив се отчита като такъв за хеджиране. Деривативи, които не отговарят на критериите за хеджиране се отчитат като държани за търгуване.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване (включително разходите по сделката) и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Банката използва деривативни финансови инструменти, както за да отговори на финансовите потребности на своите клиенти, действайки като агент, така и за собствените си сделки. Тези инструменти включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар. Промените в деривативните финансови инструменти, държани за търгуване, се включват в отчета за доходите.

Договори за покупка и обратна продажба на ценни книжа (обратни РЕПО сделки)

Закупени ценни книжа, предмет на споразумения за обратна продажба, не се признават в отчета за финансовото състояние, а се отчитат и представят като "вземания от банки" или "предоставени кредити и аванси на клиенти", обезпечени с ценни книжа, както е по-подходящо. Разликата между покупната цена и цената за обратна продажба се третира като лихва и се начислява и признава за периода на споразумението, като се прилага методът на ефективния лихвен процент.

Обезценки на финансови активи

На преглед за обезценка подлежат всички финансови активи класифицирани в групи "кредити и вземания", "финансови активи държани до падеж", и "финансови активи на разположение за продажба". Банката прави преценка към края на всеки отчетен период дали са налице

обективни доказателства за трайна и ясно проявена обезценка на финансов актив или на група от финансови активи.

Кредити и вземания от банки и други клиенти

Към края на всеки отчетен период банката прави преценка дали има налице обективни доказателства, че определени индивидуални кредити и вземания или група кредити и вземания със сходни характеристики са с белези на обезценени. Даден кредит или група кредити са обезценени, когато има обективни доказателства, че е възникнала обезценка в резултат на едно или няколко събития (събития, пораждащи загуба), които са се случили след първоначалното признаване на актива (активите) и тези събития са оказали влияние върху бъдещите парични потоци от актива (активите) и това влияние може надеждно приблизително да се оцени. Критериите, които банката използва за да определи дали има налице обективни доказателства за загуби от обезценка са: нарушения в договорените плащания на главницата и лихвата; трудности с паричните потоци, изпитвани от длъжника; проблеми с реализацията на проекта, финансиран със съответния кредит; нарушения на ключови условия и съотношения (показатели), заложи в кредитния договор; влошаване на финансовото, пазарното и конкурентното положение на длъжника; влошаване на състоянието и качествата на обезпеченията; стартиране на процедури по ликвидация и/или несъстоятелност и др. подобни индикатори.

Обезценки на кредити се правят, като се начисляват по специална корективна сметка, ако съществуват обективни доказателства, че банката няма да бъде в състояние да си събере дължимите от кредитополучателите (длъжниците) суми.

Банката първо оценява дали има обективни доказателства за обезценка на индивидуално ниво, по отношение на конкретни кредитни позиции, които индивидуално са съществени. След това, тези кредити, за които на индивидуално ниво не е идентифицирана обезценка (независимо дали са индивидуално съществени или не са), се включват в групи със сходни характеристики и се оценяват за обезценка колективно, на портфейлна база. Даден кредит се класифицира в съответна рискова група и се оценява като проблематичен в зависимост от посочените по-горе критерии, основно при наличие на забава на договорените плащания на главницата и/или на лихвата и на база на анализ на финансовото състояние на длъжника и източниците за погасяване на задълженията му към банката. Сумата на обезценките по кредитите е разликата между балансовата и възстановимата им стойност, която представлява настоящата стойност на очакваните парични потоци, включително суми, възстановими от гаранции и обезпечения, дисконтирани на база договорения ефективен лихвен процент. В случай, че съществуват загуби в кредитния портфейл, които са настъпили, но не са докладвани, то те се включват в обезценки за покриване на общ кредитен риск на портфейлна основа. Те се определят на база натрупан исторически опит, статистически данни и техники и преценки на ръководството на база опита и знанията му.

Изчисленията на сумите на обезценките се извършват от банката на база вътрешно разработени правила и техники, на база изискванията и правилата на МСС 39.

В Банката е прието ежемесечно да се извършва преглед и анализ на всички кредити и вземания, на които е направена обезценка. Всяка следваща промяна в размера и срока на очакваните бъдещи парични потоци, сравнени с предварителните очаквания, водят до промяна в размера на коректива за обезценка като загубите се отнасят в увеличение или намаление на разходите за обезценки и несъбираемост в отчета за всеобхватния доход. Корективът за обезценки и

несъбираемост се намалява само при подобряване качеството на кредита или вземането, при което съществува достатъчна вероятност за своевременно събиране на главницата и лихвата в съответствие с първоначалните условия, включени в договора за заем. Последващите възстановявания или намаления на обезценки, които се дължат на събития, възникнали след тях, се отразяват като реинтегриране на разходите от обезценка и несъбираемост в отчета за всеобхватния доход.

Когато един кредит е несъбираем, той се отписва срещу натрупаните за него суми за обезценки по корективната сметка. Такива кредити се отписват след като всички необходими правни процедури са били направени и сумата на окончателната загуба е била установена.

Финансови активи държани до падеж

Финансовите активи "държани до падеж" се оценяват индивидуално в случай, че съществуват обективни доказателства за обезценка. В случай, че са налице такива доказателства, обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните от него бъдещи парични потоци. Обезценката се отчита в корективна сметка и стойността на финансовия актив се представя в отчета за финансовото състояние нетно от нея. Сумата на обезценката се признава текущо в отчета за всеобхватния доход.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи "на разположение за продажба" се обезценяват в случай, че съществуват обективни доказателства, които показват значителен и продължителен спад в справедливите цени на съответния актив или група активи, а за финансови активи, отчетени по цена на придобиване - когато съществуват конкретни доказателства, че балансовата стойност е по-висока от очакваната възстановима сума. Допълнително се прилагат и алтернативни оценъчни методи - методи на дисконтирани парични потоци, методи на цени на аналогови транзакции, анализи на тенденции в счетоводните стойности на нетните активи, за да се установят и преценят тенденциите в промените в цените, както и да се изолират ефектите от общия спад и стагнация на фондовия пазар, от тези, които са пряко обвързани с индивидуалните особености на предприятието-издател на ценните книжа. Възстановимата сума на дълговия инструмент се определя на база настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент за сходен финансов актив. В случай, че са налице такива ясни и конкретни доказателства за обезценка, натрупаната загуба от преоценки, представляваща разликата между цената на придобиване и текущата възстановима стойност, се прехвърля от други компоненти на всеобхватния доход, респективно собствения капитал към текущата печалба или загуба за годината в отчета за всеобхватния доход.

Банката класифицира своите финансови задължения, дълговите инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови пасиви или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти. Тя определя класификацията на финансовите си пасиви в момента на тяхното възникване. Всички финансови пасиви, поети от банката, са класифицирани като "други финансови пасиви" и се отчитат по амортизируема стойност.

Финансовите пасиви включват: задължения към банки по депозити; задължения към клиенти по депозити; привлечени средства от международни институции по кредити и други договори; емитирани облигационни заеми и други текущи финансови задължения. Първоначално те се

признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. Разходите за лихви се отчитат текущо в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите пасиви се отписват когато задължението по тях се уреди, отмени или насрещната страна загуби правото на упражняване.

Деривативни финансови инструменти

Дериватите са финансови инструменти:

- чиято стойност се променя в отговор на промени в лихвен процент, цена на ценна книга, цена на стока, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;
- които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове договори, които реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;
- които са платими на бъдеща дата.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване (включително разходите по сделката) и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиването на инвестицията. Тези инвестиции не се търгуват на фондови борси.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "датата на сключване" на сделката. Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя отделно към статията "други доходи/(загуби) от дейността" на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Имоти, машини и съоръжения

Имотите и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по историческа цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване имотите и оборудването се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи,

необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Банката е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от банката подход за последваща балансова оценка на имотите и оборудването е модела на себестойността по МСС 16 - цената на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Банката използва линеен метод на амортизация на имоти и оборудване. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване и е както следва:

- сгради - 50 г.
- банково оборудване и компютри - 5 г.
- транспортни средства - 5 г.
- стопански инвентар - 6.7 г

Срокът на годност на отделните групи активи е определен от ръководството съобразно: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване. Определеният срок на годност на оборудването се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че те биха могли да се отличават трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите

парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход.

Печалби и загуби от продажба

Имоти, машини и съоръжения се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти (софтуери) и лицензи за ползване на софтуери.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценката се включват в отчета за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за всеобхватния доход на база на принципа на начисляване за всички лихвоносни инструменти при използване на метода на ефективния доход на основата на цената на придобиване или приложимия променлив лихвен процент. Приходите от лихви и разходите за лихви включват амортизация на всеки отбив или премия или други разлики между първоначалната балансова стойност на лихвоносни инструменти и тяхната стойност на падеж, изчислена на база ефективен лихвен процент.

Приходът от лихви включва реализирани лихвени доходи по дългови ценни книжа на разположение за продажба, от лихви по депозити в други банки, лихви по предоставени кредити и аванси на клиенти, такси и комисионни по предоставени кредити и аванси на клиенти, които са неразделна част от ефективния доход на финансовия инструмент.

Разходът за лихви се признава на принципа на начисляване и включва лихвите по привлечени депозити от клиенти и от банки, както и по получени кредити и други привлечени средства, такси и комисионни по получени кредити, които са неразделна част от ефективния разход за лихви.

Такси и комисиони

Таксите и комисионните по банковите гаранции се признават на систематична база през периода на съществуване на експозицията, при осигуряване на съпоставимост с разходите за оказване на услугата.

Таксите за доверително управление на средства се признават на принципа на начисляване през периода на предоставяне на услугата.

Разходите за такси и комисионни свързани с обслужването на ностро сметки при други банки или с извършването на друга банкова услуга, се признават в момента на извършване на услугата, за която се отнасят, и постигане на резултата от нея.

Операции в чуждестранна валута

Сделки, осъществени в чуждестранни валути, са трансформирани в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно. В края на периода са преоценени в легова равностойност по заключителните обменни курсове на БНБ. Нетните печалби или загуби от промяната на валутните курсове, възникнали от преоценката на вземания, задължения и от сделки с чуждестранна валута, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

Провизии и условни пасиви

Провизии се признават, когато банката има настоящо конструктивно или правно задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. При оценката на портфейлните провизии се прилагат статистически методи на база историческия опит и данни за поведението и събитията по гаранционните ангажименти.

Условните задължения са задължения възникнали в резултат на минали събития, съществуването, на които може да се потвърди само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат напълно контролирани от банката или не е вероятно да се появи необходимост от изходящ поток от ресурси за погасяване на задължението. Същите не се признават в отчета за финансовото състояние, но подлежат на специално оповестяване.

Пенсионни и други задължения на персонала по социалното и трудово законодателство

Съгласно българското законодателство банката е задължена да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите отношения с работниците и служителите на банката, в качеството ѝ на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала на банката под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от

банката вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В края на всеки отчетен период банката прави оценка на и отчита сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсиреми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в даденото предприятие може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за всеобхватния доход. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход.

Към края на всеки отчетен период, банката назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните ѝ задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават коридора от 10% спрямо сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на предходната година се признават незабавно в отчета за всеобхватния доход. Измененията в размера на задълженията на банката към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби, се представят към разходите за персонала в отчета за всеобхватния доход.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. - брутното трудово възнаграждение за един месец;

- при прекратяване на трудовия договор поради болест - обезщетение в размер на 2 брутни месечни работни заплати;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж

Банката признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Данъци

Банката начислява текущи данъци съгласно българските закони. Данъкът върху печалбата се изчислява на база на облагаемата печалба за периода, определена в съответствие с правилата, установени от данъчните власти, по силата на които се плащат (възстановяват) данъци.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход, и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се отнася директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Отсрочените данъчни вземания се отчитат за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, до която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват в или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци се състоят от парични средства в брой, по разплащателни сметки в други банки, предоставени депозити на други банки - на виждане и/или с оригинален срок до три месеца, в това число и по репо-сделки с оригинален срок до три месеца, както и салда по сметките с Централната банка, които са свободни от всякакви ограничения (не са блокирани). Те се представят в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност.

Активи държани за продажба

Активи се класифицират като държани за продажба, ако тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба в дейността на банката. Тези активи, обичайно, са били първоначално приети от банката като обезпечения и се придобиват в следствие от нея в резултат на замяна "дълг срещу собственост" от кредитополучатели, които не обслужват своите задължения съгласно договорните условия по кредита.

Активи, класифицирани в тази група, са налични за незабавна продажба в тяхното настоящо състояние. Ръководството обичайно активно провежда мероприятия за реализиране на сделка за продажба, която се цели да бъде изпълнена в рамките поне на една година от датата на класифициране на актива в тази група. Активи, класифицирани като държани за продажба, се представят в отчета за финансовото състояние отделно и се оценяват по по-ниската от балансовата стойност и справедливата им стойност, намалена с преките очаквани разходи по продажбата. Активите от тази класификационна група не се амортизират.

Акционерен капитал и резерви

Банката е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на банката. Акционерите отговарят за задълженията на банката до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Акционерният капитал представлява неподлежащия на разпределение капитал на банката и е представен по номиналната стойност на издадените акции.

Банката е задължена да формира Фонд Резервен, съгласно изискванията на Закона за Българската банка за развитие. Източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една втора от печалбата, която се разпределя, докато средствата във фонда достигнат 50% от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Резервът по финансови активи на разположение за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля в отчета за всеобхватния доход (в текущите печалби и загуби за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от отчета за финансовото състояние или при наличие на трайни и продължителни обезценки.